

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0907
(201) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
Нью Йорк (212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 236. ДЖЕРЗІ СІТІ НЬЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 14-ГО ГРУДНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK. TUESDAY, DECEMBER 14, 1982 No. 236. VOL. LXXXIX

В УНС ВСТАНОВЛЕНО СТИПЕНДІЮ ІМ. РОМАНА СЛОБОДЯНА

Джерзі Сіті, Н.Дж. — 3 Головної Канцелярії УНС інформують, що до багатьох стипендій на десятки тисяч доларів, що їх кожного року дає Український Народний Союз своїм кваліфікованим членам-студентам, долучається тепер ще одна стипендія ім. Романа Слободяна, на пошану цього померлого в травні цього року довголітнього головного касира УНС.

Щорічна стипендія ім. Р.Слободяна виноситься приблизно 750 доларів, залежно від інвестиційного ринку. Її придляється з відсотків від інвестицій окремого Стипендіального фонду, що його встановлено на пошану цього прикладного батька родини і громадянина із жертв його дітей та близьких приятелів.

Померлими є сини Покійного Данило з дружиною Анною і Гриць з дружиною Анною та дочка Галина з мужем Мирославом Сидоровичем по 1,675 дол., разом 5,025 дол., Марія Андрійко і Марія Лютицька (у пам'ять своїх померлих мужів) по 100 дол., Володимир і Уляна Дячуки та Юрій Марущак по 50 дол., Іван і Ольга Близняки, Гриць і Геновефа Жеребняки, Волода і Галина Васильовські та Анна Чопик по 25 дол., Зенон і Ольга Савчак та Микола і Софія Борисевичі по 20 дол., а Іван Барон мол. і Іван Настюк по 10 доларів, що разом з жертвами від дітей становить суму 5,485 доларів. До цього долучено 1000 дол., що їх мав Покійний на конті

Боргового зобов'язання УНС, отже основна сума Стипендіального фонду ім. Романа Слободяна виноситься тепер 6,485 дол., до якої — можна очікувати — поступово долучатимуться інші принагідні жертви.

Від інвестиції теперішньої основної суми, згідно з теперішнім інвестиційним ринком, можна очікувати пересічно 750 доларів щорічного прибутку і цю суму Стипендіальна комісія УНС кожного року придлятиме як стипендію ім. Романа Слободяна одному із зголошених кандидатів на стипендію з-поміж членів УНС.

При цій нагоді згадати б, що УНС за останніх вісім років схвалив і виплатив 900 стипендій потерпівшим і кваліфікованим студентам — своїм членам, на загальну суму 175,187 дол. У цьому 1982 конвенційному році схвалено 144 стипендії на суму 45,000 доларів.

Рочестерці підготовляються до кругового турніру УНС

Комітет кругового турніру в Рочестері: перший ряд (зліва): Джон Кучний, Беверлі Дашішак, Френк Кубарич, Волтер Хоптінгтон, Ед Браун; другий ряд (зліва): Гелен Паснак, Джо Василішин, Боб Гузар, Ірена Волке.

Рочестер, Н.Й. — Тут відбудеться 17-ті кругові змагання Українського Народного Союзу. Запланований цей турнір на суботу, 28-го травня, і в неділю, 29-го травня 1983 року.

Члени турнірального комітету в Рочестері, що його очолює Френк Кубарич, вже почали працювати над підготовкою тих змагань і з радістю очікують можливості вітати позаміських гостей. Вони бажають долати всіх зусиль, щоб ці змагання та сполучені з ними товариські імпреси випали ще краще, як усі подібні попередні.

Для змагунів та їхніх родичів зарезервовано п'ястдесят кімнат в Джунісі Пласа Голдфі Інн у Рочестері. Це приміщення знаходиться дуже близько найбільших рочестерських крамниць, що напевно не обійде уваги жіночих гостей змагань.

Самі змагання будуть відбуватися в Б.І.С. Бовл, найкращій і найбільшій залі для гри в криглі у Рочестері, яка є власністю Геррі Плотти. Це син Івана Плотти, який свого часу був широко відомий в українських молодіжних організаціях, як активний їх член.

Першого дня змагань в суботу, увечері, 28-го травня, відбудеться товариська зустріч з танцями, а в неділю 29-го бенкет і роздача нагород.

Щоб ці змагання зробити більшими і кращими як усі попередні, підвищено наго-

БАНДУРИСТИ В КАТЕДРІ СВ. ПАТРИКА

Нью Йорк, Н.Й. (Л.Ч.). — Школа Кобзарського Мистецтва під музичним керівництвом Юліана Китагості і співачка Ляріса Магун-Гурин виступатимуть тут у катедрі св.Патрика, — 50-та вулиця і П'ята авеню, — у четвер, 16-го грудня ц.р., в 7:30 год. ввечера у різдвяній програмі.

СВ. МИКОЛАЙ В НЬЮ ЙОРКУ

Нью Йорк, Н.Й. — Станічна Старшина Пластової Станції в Нью Йорку проводить у суботу, 18-го грудня 1982 року, о год. 2-й по полудні у Пластовому домі, при 144 Друга Авеню від 10-ої год. ранку свято св. Миколая. У неділю, 19-го грудня, від 10 — 2-ої по полудні у великій залі Пластового Дому відбудеться Різдвяний ярмарок пластунок, на який вони запрошують не лише пластунів і пластунок, але також українську дітвору міста Нью Йорку та околишній і все українське громадянство.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ ДВОХ УКРАЇНЦІВ

Москва. — Як подає із Москви агентство Юнайтед Пресс Інтернешнел з 6-го грудня ц.р., там засудили на смерть двох українців за «співпрацю з німцями».

Яків Островський і Євфимій Сотський отримали кару смерті за те, що вони були то причинилися до смерті 258 людей. Вони служили, за повідомленням «Правди», у німецькій поліції в часі Другої світової війни.

Агентство ЮПІ не подає чи цей присуд смерті через розстрілення вже виконано.

Відбувся п'ятий З'їзд членів Коша Старших Виховників ОДУМ

Дітройт, Миш. (ДЮК). — У п'ятницю і суботу, 26-го і 27-го листопада ц.р., тут в приміщеннях української православної катедрі св.Покрови, відбувся 5-ий З'їзд Коша Старших Виховників ОДУМ-у в ЗСА. Участь в З'їзді взяли старші виховники з різних місцевостей Америки.

З'їзд відкрив голова ОДУМ-у на Америку Андрій Шевченко, СВП, привітавши всіх присутніх, та попрощався з ними. Прот. Нестора Столярчука, настоятеля катедрі, перекладав молитву. Далі було запрограмовано З'їзду керувала обрана президія в складі інж. Олексія Шевченка, СВП — голова, Тарас Коновал, СВП — заступник голови та Юрій Смик, СВУ — секретар. Рівночасно, протягом З'їзду, працювали обрані комісії: номінаційна — д-р Юрій Криволап, СВП — голова, д-р Анатолій Лисий, СВП, інж. Олексій Пошиванник, СВП — члени; мандатна: інж. Євген Кальман, СВП — голова, Василь Пономаренко, СВД, і Валентина Петруша, СВУ — члени, та резолюційна — ред. Михайло Смик, СВД — голова, інж. Олексій Шевченко, СВП, і Наталка Коновал, СВП — члени.

Про дворічну працю Головної Ради Коша в подорожжях звітував А. Шевченко. Його звіт пізніше був доповнений додатковими звітами поодиноких референтів Головної Ради. Після звітів відбулася жвава дискусія. Перший день наради закінчився програмовою доповіддю на тему: «ОДУМ сьогодні і завтра — аналіз сучасного стану і напрямки на майбутнє», що її виголосив А. Шевченко. Багато думок, висловлених учасниками З'їзду під час дискусії над звітами та доповіддю, знайшли свій відгук в постановках та резолюціях, які були опрацьовані Резолюційною комісією та прий

няті учасниками З'їзду в другому дні наради.

Праця З'їзду на другий день розпочалася панелем на тему «Політика, ОДУМ та українська громада» з участю трьох панелістів — д-р А. Лисий, А. Шевченко та Ю.Смик. Модератором панелі була Наталка Павленко, СВУ. Панелісти чимало часу присвячували на обговорення таких тем, як: деструктивний вплив на українську громаду в Америці, особливо молоді, переселенці з краю до таборів «політиканства», бездіяльність багатьох батьків, які в першу чергу дбають за матеріальні здобутки для своїх дітей, занебачаючи їх національне та громадське виховання, мішани подружжя та втрата дітей цих подружж для української громади, зменшення числа учнів в школах українознавства, та негативний вплив цього стану на втримування української мови в щоденній праці з дорослим ОДУМ-у, пасивна роль проводу Церкви як на верхах так по парафіях, а допомогти молодішим організаціям у їхній праці з вихованням молоді тощо. Темі, порушені панелістами викликали надзвичайно жваву дискусію поміж присутніми учасниками З'їзду.

Після ухвалення абсолютної рії уступаючи членам ГР Коша, на рекомендацію Обраної комісії, З'їзд обрав наступний склад ГР Коша СВ ОДУМ-у на дворічну каденцію: голова — А.Шевченко, перший заступник (організаційний референт) — Тарас Коновал, другий заступник (референт юнацтва) — Наталка Павленко, секретар — інж. Володимир Грігоренко, СВП, фінансовий референт — інж. Євген Кальман, СВП, референт зовнішніх зв'язків — інж. Іван Павленко, СВП (Закінчення на стор. 4)

Громадський комітет відзначування УПА закінчив працю

Нью Йорк, Н.Й. (О.К.). — Тут у четвер, 9-го грудня ц.р., відбулося ліквідаційне засідання Громадського комітету для відзначування 40-річчя УПА. Засіданням провела голова комітету ред. Василь Качмар, а звітували голова, секретар і касир Ділового комітету.

Д-р Мирослав Прокоп, голова Ділового комітету, подав обширний звіт, в якому накреслив працю Громадського комітету від його постанови весною 1982 року. Громадський комітет виконав з повним успіхом намічений план, який обнімав три імпреси, а саме: виставку документів і фотографій з часів дії УПА, святковий концерт для широкого громадянства міста Нью Йорку та околишній і наукову конференцію. Усі ці три імпреси пройшли незвичайно успішно та з великою участю і зацікавленістю української спільноти. Д-р М. Прокоп окрема підкреслив наслідкований успіх виставки, яка стягнула велику кількість відвідувачів впродовж цілого тижня. Звітуючий ствердив, що це свідчує про перший мірі прихильності редакції «Свободи», де появилася окрема сторінка із документальними матеріалами з діяльності УПА як також постійно подавано інформації про працю Громадського комітету. Д-р М. Прокоп при кінці свого звіту подякував усім членам

Ділового комітету, а особливо мистцям Л. Гуцалюку ві та Б. Титлі за їх великий вклад праці для успіху виставки та двох інших імпрес. Він теж підкреслив неоціненну працю, яку виконав В. Гріщин, побільшував зміни, що стали атракцією виставки.

Точний звіт з фінансової перебігу усіх трьох імпрес зложив скарбник Іван Дмитрик.

Описали присутні в числі 15 осіб перебіг ділової дискусії, в якій головною темою була справа продовження виставки документів УПА в інших скупченнях українців в ЗСА, а навіть і в Канаді, потреба видання цих документів окремою книжкою, як також публікації доповідей, що були виголошені в часі наукового симпозиуму.

У висліді дружньої виміни думок присутні члени Громадського комітету ствердили, що комітет успішно перевів свої заплановані завдання з повним вирішенням своїх моральних і фінансових зобов'язань і тим самим може розв'язатися. Члени комітету одностайно рішили, що треба створити окреме тіло, знову при Об'єднанні б. воєвків УПА, яке зайнялося б організаційним виставкою документів УПА в інших місцевостях і працювало над опублікуванням цих документів окремою книжкою.

КРАЇНИ НАТО УЗГІДНЮЮТЬ СТАНОВИЩЕ ЩОДО СССР

Брюссель, Бельгія. — З'їзд НАТО Америки та їх західноєвропейські союзники погодилися в середу, 9-го грудня, проводити комбіновану політику рішучого підходу до Советського Союзу з одночасною готовістю і бажанням досягнути домовлення з новими советськими лідерами, якщо вони виявлять таке саме бажання.

Але відносна згода щодо гармонії політичних і військових питань, як повідомили офіційні речники, не завжди була такою під час дводенних дискусій про сільсько-господарські справи на зустрічі представників країн НАТО.

Після закриття зустрічі в п'ятницю та комунікату про політику щодо Москви, державний секретар Джордж Шульц та інші американські представники зустрілися з лідерами країн Європейського спільного ринку, щоб

Президент закликає до зменшення виращування зерна

Вашінгтон. — Президент Роналд Реген запропонував американським фермерам знизити, згідно з яким вони мали б дістати додаткове зерно, нову і рижі із державних запасів в заміну за те, що в 1983 році будуть управляти лише половину своїх землі. Фермерам буде дозволено ці додаткові запаси продавати або зуживати для своїх цілей, зокрема для годівлі рогатої худоби.

Президент сподівається, що в цей спосіб можна зменшити продукцію збіжжя і збалансувати постачання і потреби. Президент Реген виявив свій план в четвер, 9-го грудня ц.р., під час короткої конференції із секретарем сільського господарства Джаном Р. Блаком.

У своїх заходах зменшити виращування збіжжя і контролювати ціни Департамент сільського господарства вимагав цього року від фермерів затримати 10 відсотків збіжжя призначеного звичайно на посів. Але навіть не цілих 40 відсотків фермерів це зробило, а дуже пригоди для збору збіжжя погоди і відповідні хемічні засоби для ріллічності були причиною того, що в тому році був рекордний урожай збіжжя кукурудзи і соєвого бобу. З того приводу секретар сільського господарства вже зажадав, щоб фермери в 1983 році затримали 10 відсотків збіжжя призначеного на посів. Теперішній план Президента, на думку Блака не повинен мати великого впливу на підвищення цін хліборобських продуктів, а коли багато фермерів діятимуть згідно з планом Регена, видатки Уряду на заготівлю хліборобських продуктів зменшаться від 3 до 5 мільярдів доларів річно. У 1982 р. це коштувало понад 12 мільярдів доларів. Якщо не буде прийнятий план Президента, то заготівля тих дарів землі буде коштувати Уряд понад 13,5 мільярдів доларів у наступному році.

У світі

АМЕРИКАНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО в Таїланді повідомило, що 22 дітей, народжених від американських батьків під час війни в Індокитаї, відуть це цього місяця в В'єтнаму, щоб провести Різдво в ЗСА з родичами, яких вони ніколи не бачили. Речник посольства заявив, що це вже третя група американо-в'єтнамських дітей, яким в'єтнамський уряд дозволив залишити В'єтнам і виїхати до ЗСА.

ЗАХІДНОНИМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР Гельмут Коль повідомив у четвер, 9-го грудня, президента Карля Карстенса про свій план дістати вотум недовіри в парламенті наступного тижня і тим відкрити шлях до розпуску парламенту і проголошення загальних виборів 6-го березня.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ООН постійно закликала припинити всі випробування ядерної зброї, а в четвер, 9-го грудня, ухвалила три резолюції, які закликають до затвердження відповідного договору про заборону ядерних випробувань. Ці резолюції мають форму рекомендації і не є зобов'язуючими.

ПРЕЗИДЕНТ ПАКІСТАНУ Мухаммед Зія Уль Гак заявив у Нью Йорку в четвер, 9-го грудня, що є «ознаки гнучкості» в уряді СССР щодо військової окупації Афганістану і що советське керівництво може визнати потребу швидкого полагодження афганської кризи.

РЕЧНИК УРЯДУ ЗСА ПОВІДОМИВ у четвер, 9-го грудня, що колишній радник Джон Енлія, заступник міністра закордонних справ Китаю Джоан Вендлі буде новим китайським послом у Вашингтоні.

НИКОЛАЙ ТІХОНОВ, прем'єр-міністр Советського Союзу, прибув у четвер, 9-го грудня, до Фінляндії на триденні відвідини та для переговорів про економічні відносини між цими двома країнами і торговельну незрівноваженість у некористь Советського Союзу.

ЗАПЛЯНОВАНА ДЕМОНСТРАЦІЯ в столиці Аргентини Буенос Айресі для відзначування дня прав людини ООН була заборонена понад 300 озброєними спеціально для боротьби з демократичними поліціями.

КОНТРОЛЬОВАНЕ ДЕРЖАВОЮ агентство Суринам, повідомило, що спроба військового уряду Суринаму зробити військовий переворот не вдалася. Шеф армії Дейзі Бутерсе представив спробу перевороту як змову «багатої економічної еліти».

ІТАЛІЙСЬКА ЩОДЕННА газета «Коррієре делла сера» повідомила, що Алі Мегмед Аджа, який відбував в італійській тюрмі довічне ув'язнення за замах на Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року, заявив судді Мартеллі, що болгарська розвідка організувала його втечу з турецької в'язниці, а потім болгарські агенти пропонували йому 1,2 мільярд доларів за вбивство Папи.

В ПОЛЬЩІ ОБІЦЯЮТЬ СКАСУВАТИ ВІЙСЬКОВИЙ СТАН

Варшава, Польща. — Лідер військової хунти Польщі, повідомив у неділю, 12-го грудня, що основні обмеження військового стану будуть зняті до кінця року.

Одночасно ген. Войцех Ярузельський попередив, що нормалізувати ситуацію в країні не можна за одним помахом, а тому уряд збереже у своїх руках деякі необхідні надзвичайні уповноваження, і припинення дії військового стану буде здійснюватися поступово.

Тимчасове припинення дії військового стану означає припинення дії основних його суворих заходів у кінці цього року, — сказав ген. Ярузельський.

Він також заявив, що інтенсивування як основна зброя військового режиму, який у певний час тримав в ізоляції понад 10,000 осіб

активістів забороненої профспілки «Солідарність», не буде більше застосовуватися.

Режим буде також практикувати всякого роду «прощення» тим особам, які порушили в той чи інший спосіб постанови військового стану, але лише тоді, як це буде соціально оправдано і доцільно.

У своїй промові, яка передавалася по польському радію і телебаченню, Ярузельський попередив також, що «в Польщі анархія не буде дозволена».

«Хай ніхто в Польщі чи за її кордонами не тішить себе ніякими ілюзіями, що теперішні рішення дозволяють нову серію заворушень. Я проголошую це попередження дуже серйозно», сказав Ярузельський.

Доля польських інтелектуалістів невідома

Нью Йорк, Н.Й. — Члени американського Комітету стегення за приміненням Гельсінкських угод інформують, що досі невідома доля цілого ряду польських інтелектуалістів, які все ще ув'язнені.

До Нью Йорку представив лист з Польщі з апелем до Голови Комітету стегення за Гельсінкськими угодами Джері Лейбер, з апелем рятувати Збіжжя Ромашевського, саме одного із польських інтелектуалістів, арештованих минулого року. Він як член групи дисидентів в Польщі очолював Гельсінкський комітет у Варшаві і приготував звіт про порушення людських прав на території Польщі. Цей звіт був опісля запропонований на конференції в Мадриді в листопаді 1980 року. В праці «Солідарності» З. Ромашевський цілий час стояв на

Голова Комітету стегення Гельсінкських угод в ЗСА інформув, що справу З. Ромашевського вона представила особисто на конференції в Мадриді, як також звернулася до польського уряду дозволити вислати на суд обсерватора-адвоката. Досі ніякої відповіді чи реакції на ці заходи не було.

В Америці

В ТЕКСАСІ ПОМЕРНА УДАР серця, рубачучи дерево на своїй садибі адвокат Леон Джаворскі. Він став широко відомий як прокуратор у справі Вотергейту і президента Річарда Ніксона. Джаворскі мав 77 років.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ планує перевірити правдомовність деяких своїх працівників. Перевірку переведуть спеціалісти у відчитуванні підлігатурних машин. В цей спосіб Департамент сподівається зменшити можливості контррозвідки та поширення тайних інформацій військового характеру.

ОКРЕМА КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ розвідки, що діє у Палаті Репрезентантів ствердила у своєму звіті на 337 сторінках, що СССР зживає велику кількість грошей, часу та людей на те, щоб вплинути на акцію проти озброєння в ЗСА. Однак, стверджує комісія, ці зусилля не мають великого впливу на той рух спротиву на терені ЗСА.

ЗВІТ СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМІСІЇ Военної морської флотії стверджує, що вживання наркотиків моряками помітно зменшилося від 1980 року. Коли в 1980 році 48,5 відсотка моряків вживали наркотики, теперішня перевірка, яку всі вони мусять переїти, виказує, що лише 28,5 відсотка моряків, які перебувають на суднах, вживають наркотики, а 19,1 відсотка із персоналу, що працює на суші.

В КАЛІФОРНІЙ ПОВАЖНО ЗАХВОРИЛА жінка, яка затруїлася пілолями Анасину, в яких знаходився ціанкалій. Остаточно ще не просліджено чи справді пілолі були затруєні, але тому, що Анасин виробляють в таких капсулах як Тайленол, така можливість є зовсім правдоподібною.

КАЛІФОРНІЯ СТОЇТЬ ТЕПЕР ПЕРЕД можливістю дефіциту у висоті від 1,5 до 2,4 мільярдів доларів. З того приводу розглядають там можливість підвищення податків, яке дало б 1 мільярд доларів на існуючі борги.

ЧОТИРИ ФЕДЕРАЛЬНІ агенції мусять заплатити тепер 16,000 доларів відшкодування трьом американським журналістам і двома технічними робітникам за те, що забрали в них документи і книжки, які вони привезли рік тому з Ірану. Всі вони були в Ірані, щоб підготувати спеціальну програму для телевізійної сітки Си-Бі-Ес і при повероті до ЗСА агенти ФБІ відібрали у них передруковані в Ірані папери, що їх знайшли в американській амбасаді після її зайняття в 1979 році.

В ТЕКСАСІ АРЕШТУВАЛИ 23-річного сина Джеймса А. Бейкера, що тепер є шефом штабу Білого Дому. Джан Бейкер торгував маріхуаною і його звільнили за окупом 10,000 доларів.

ДЕМОКРАТИЧНІ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ Репрезентантів накреслили вже план в який спосіб дати працю 300,000 безробітним при будові публічних доріг та інших середніх транспортних.

ГУБЕРНАТОР НЬЮ ДЖЕРЗІ ТОМАС Кейн підписав доручення, яким від 1-го січня 1983 року будуть зредуковані на 3 відсотки бюджети стейтських департаментів.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8864) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

ЮНЕСКО ОБМЕЖУЄ СВОБОДУ ПРЕСИ

На днях двотижнева конференція ЮНЕСКО, спеціальної агенції ООН, що має поширювати загальне знання і освіту, прийняла «хартію пресового ордену», який недвозначно обмежує свободу західної преси та її представників в різних країнах Третього світу.

Не зважаючи на це, що країни Заходу і Японія вкладають 65 відсотків до одностороннього річного бюджету ЮНЕСКО, вони, на жаль, не виявили досить нагальної опозиції проти цієї хартії, яка майже в цілості звернена проти преси країн Заходу, а передусім проти американської преси.

Директором ЮНЕСКО є Амаду-Маттар М'Бов, сенегалець з походження, що зумів зробити з ЮНЕСКО «резервуар думання», яке він старається використати для творення нових пресових «законів», що мають обмежити діяльність західної преси, впроваджуючи ряд цензурних обмежень.

Щобільше, як подають поінформовані спеціалісти про справи ЮНЕСКО, директор М'Бов має на думці далекоїдучі плани — створення Нового світового економічного ордену, цілком якого буде «розподіл» індустриальних багатств поміж сотнею бідних і промислово-нерозвинених країн світу.

Із тими новими «теоріями» директор М'Бов домінує над усією діяльністю ЮНЕСКО, яка є найбільшим світовим видавцем, видаючи нову книжку чи іншу публікацію кожного дня в році. В цьому році ЮНЕСКО відбула 240 міжнародних конференцій. Через прямий доступ до крайових бібліотек, університетів і шкільних систем — за війнятом, очевидно, бляку СССР — ЮНЕСКО має величезний вплив на уми мільйонів людей по цілому світі. Треба додати, що головним культурно-виховним референтом при ЮНЕСКО є советський «учений», і хоч Америка вкладає до ЮНЕСКО 600 мільйонів доларів річно, вона не має там представників на вищих позиціях, як рівнож не мають їх інші країни Заходу та Японія.

У результаті ЮНЕСКО стала важливим інструментом поширення фальшивих надій, що найшвидший шлях до збагачення убогих економічно країн є домагатися, щоб західні країни Заходу «поділилися» з ними своїми багатствами і технологією.

Подібно як Советський Союз, користується дешевими кредитами Заходу, щоб фінансувати своє зброєння так ЮНЕСКО користується дотаціями західних країн, щоб підмінувати ті економічно-культурні основи, на яких Захід зумів збудувати свої успішні економічно-політичні системи.

Треба згадати, що директор М'Бов був в Україні, і після повороту до Женеві в Парижу, він звітував про «буйний розвій української культури» в Советському Союзі.

Як тому зарадити? В першу чергу, представники країн Заходу в ЮНЕСКО повинні домагатися більш впливових становищ, з яких вони могли б більш успішно парализувати просоветську діяльність ЮНЕСКО, як теж вони могли б покласти край намаганням ЮНЕСКО контролювати пресові органи та кореспондентів країн Заходу, які вкладають великі дотації для річних операцій ЮНЕСКО.

Проголошення вислуду 6-го Літературного Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаго й роздача нагород в Українському Культурно-Освітньому Центрі в Ебінгтоні, на передмісті Філадельфії, 4-го грудня ц.р., це була подія варта того, щоб присвятити їй кілька окремих уга. Вона варта того щоб підкреслити її значення, яке далеко виходить поза межі одного міста, однієї країни і тих осіб, які безпосередньо причинилися до її постанови. Адже література — це поруч із наукою і мистецтвом одна з головних складових частин культури і коли розвивається література, то це наявний доказ, що не замирає культура. Коли тепер переживаємо такі трудні, важкі, може навіть трагічний час, що в Україні режим наставляє на національний геноцид, бо на перетворення української нації в один, «радянський народ» з російською культурою і мовою, і коли вільний український світ у діаспорі виставлений на невідлунний тиск природної асиміляції, то наявні докази розвитку української культури, в даному випадку її літературної частини, це добрий, це надзвичайно милый доказ, що ми, як культурна нація, живемо і ростемо.

Будьмо щирі: тому 20 років, коли в Україні поклали славетна хвиля Шестидесятників, що їхнім співцем став Богдан Кравців, (за що плагіасти його в советських пропагандистських реперилах) — тут песимісти твердили, що за двадцять років замовкне творче літературне слово українців у

Іван Кедрич

ВІЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

НЕ ЗАСНУЛА

діаспорі. Аж ось почули ми на тому Вечорі, що в 6-му Конкурсі взяли участь 35 письменників з чотирьох континентів і, що між 45 творами, надрукованими у 1981 році, що їх розглядало журі, були й твори письменників з-поза Залізної завіси. Приявність учасників конкурсу і творів, що їх розглядало журі, це найперший великий позитив.

Наступним поважним позитивом, на який треба звернути увагу, це суми, роздані нагородженим творам, чи пак їхнім авторам. Підраховувавши роздані нагороди за звітним проголошенням у «Свободі» (ч. 232 з 8-го грудня 1982) — роздано готівкою 16,000 доларів. У порівнянні з сумами, що їх дають на подібних американських конкурсах, це звичайно дрібниця, але порівнюючи із бідними нагородами, що їх роздавало передостанньою війною наше славетне Товариство письменників і журналістів ім. Івана Франка у Львові (ТОПЖ) — то це такі поважні гроші. І коли читасмо, що деякі одиниці і деякі установи дарували на цю ціль по 750 (д-р Зенон Петеш), 1,500 дол. («Українська Шалунія» в Чикаго), чи й 1,750 дол. (д-р Микола Пенко з Філадельфії), то треба на їх адресу тільки сказати: «спасибі».

Треба сказати «спасибі» таким жертвувальним одиницям — філантропам, які стають тут, у вільному світі, душою таких конкурсів, здаючи собі справу з їхньої

ваги для української культури, для цілої нації. Таких ентузіастів цієї справи, як Маруся Бек із Дітройту і д-р Адам Антонович з Чикаго — не багато, але вони, славити Бога, є і їхня наявність подає надію, що вони, може надхнуть своїм прикладом і інших, молодших за себе, таких українських поселенців у діаспорі, які — всупереч їхнім власним спогадям — доробилися тут поважного гроша, частини якого повинна піти й на українську культуру. Прегарним моментом цього і попередніх та подібних літературних конкурсів є факт, що вони охоплюють світський і духовний світ і не знають ані віровизначених партійно-політичних різниць між всіма тими, які причетні до них конкурсів, як меценати, жертводавці, організатори, автори. Всі водно прагнуть розвитку української культури і тієї її складової частини, якою є література.

Один важкий сумнів налягає на душу. Меценати, член журі і автори — це все зрілі українські люди середнього чи старшого віку. Між нашою молоддю є багато які володіють українською мовою, але більшість із них знає тільки так звану розмовну мову, німіти називають це, «кухоншп्राх», кухонна мова. Проте є й такі, які цікавилися розвитком літературної мови. У різних американських високих школах є катедри української мови, є заслуже

ні першорядні професори й професорки. В останніх тижнях професором української літератури у Гарвардському університеті став, мабуть, найкращий шевченкознавець, Юрій Г. Грабович. Не може бути, щоб вони між своїми студентами і студентками не мали також таких талановитих українських молодих людей, які — тепер чи згодом — самі почали б творити. Бо тільки тоді збережеться українська література серед українців на поселеннях — не завдяки меценатам, організаторам, ентузіастам, а завдяки творцям. Це напевне була мрія усіх учасників того Літературного вечора у Філадельфії, привних там високих духовників і літературознавців з Америки і Канади, і владування авторів, що їх твори нагороджено. Кожний і кожна з них знайшли у тому признанні їхньої творчості підбадьорення до дальших творчих зусиль.

Але найбільшою журбою є — чи вони матимуть наступників у молодшому поколінні українських письменників і письменниць, тих, які піднесили вище знання «кухонної» української мови, якою можна розмовитися із членами родини, але не можна писати літературного твору. Мрія всіх нас, щоб молоді люди знайшли у собі силу і бажання писати українські вірші, римовані й білі, ескізи, нариси, оповідання, повісті. Літературний вечір 4-го грудня у Філадельфії був своєрідним чудом — коби такі чудеса траплялися більше, також з відомою людиною складом осіб за почесним столом і між аудиторією.

Чорні на білому квіти

При кінці листопада 1982 року в Нью Йорку відбулася мистецька виставка Христини Головач-Дебаррі. Виставку уладила Галерія OM UA.

Знаючи вже зі своїх попередніх виставок в українському середовищі, Христина Головач є продуктивна в діяльності чорно-білого мистецтва. Її твори ритмічно лінійні, досить великих форматів, заповнені дві залі галерії. Стиль усіх творів предметний, на перший погляд реалістичний, але в дійсності упрощений і легко примітивізований. Такий стиль загальноприйнятий в сучасній українській графіці, можна вважати спадком до доби модернізму, коли примітивізм мистецтва (як — японські дереворити, африканська скульптура) стало взором, гідним наслідування.

Ця мисткиня не дуже дбає про правильні пропорції людини або про перспективу (як видно, наприклад, навіть з ілюстрації до каталогу), але їй не входить в ніякі сумнівної вартості деформації, що були б для деякого спокою показати

більше «модерний» підхід. У загальному вона залишається у межах естетичного смаку і виконує свої стилізовані рисунки у графічному матеріалі з ширістю і розмахом молодості, а також із значним технічним досвідом. Її широко zakresна тематика обіймає рослини, тварини і людей. Найліпше відчувас вона рослини форм і квіти, які виконує з прецизною і елеганцією. Ця природна емпатія меншає у тваринах, яких небагато, і у численних людських постах, усіх одягнених в гучнульську одіжку, що дає творами популярний український характер. Крім конвенційних і сентиментальних ідей легкі композиції з людськими вираженнями глибше відчуття і пережитої інтуїції.

В загальному, виставку треба вважати позитивним осягом мисткині, яка, при відповідній праці над собою, може зайняти місце серед інших майстрів українського чорно-білого мистецтва.

Любомир Кузьма

Картини Ірини-Гомотюк-Зелик

Малювати безпосередньо з природи, без сумніву, дає мalarеві емоційне відчуття об'єкту. Природа, як живе джерело, дає мalarеві таку силу інформації, що змушує його бачити об'єкт в більш особистий і селективний спосіб. Методом малювання «на місці» дає мalarеві до використання куди більшу кількість форм і силу кольорів як малювання в студію чи будь-яке уявне джерело.

Це відчувалося на виставці Ірини Гомотюк-Зелик, яка відбулася в днях від 7-го до 14-го листопада в Нью Йорку.

Для Ірини малювання в природі є інтелектуальним процесом, який пов'язаний з певними специфічними об'єктами, який вона зображує. Уважно обмірковують колір, передумати форму, стиль і композицію — для неї є таке важливе як саме відчуття краси. Тому в картинах Ірини є помітні намагання передати красу безпосередньо, так як він створений, але вона користується красивим як засобом до вислову своїх власних естетичних почувань.

Красиви, які особливо приваблюють Ірину — це околиці Гантеру та Союзівця в горах Кетекілі. Комбінація гір, скель і води — це ті елементи, якими мисткиня користується у формуванні свого мalarевського вислову. Безпосередній ліній, добра гама кольорів і різноманітність площ — це її позитиви.

На виставі були також урбаністичні красиви з Італії. Подібні картини ми ог-

лядали на останній виставці Михайла Мороза. Михайло Мороз — це єдиний пейзажист, який мав і має вплив на мalarевські праці Ірини. Від Мороза вона навчилася як реагувати на форму, колір і світло в природі, бо він майстер пейзажу. Але в Ірини власне мистецьке чуття. Бо коли Мороз бачить гори, скелі і небосхил як силу енергії в природі, скоплену у взаємному ритмі, картини Ірини по суті — прості, а за формою і стилем далеко лагідніші. І коли подекуди виступає подібність кольорів, то цей факт не минає оригінальності її мalarевських праць. Передусім в мисткині замітний постійний поступ. Є велика різниця між її працями на попередніх виставках, а — останню, а це свідчить про її присвяту до свого мalarевського замилування.

На особливу увагу заслуговують на картинах Ірини — квіти. Вони свіжі і спонтанні, і крім доброго кольору, насичені виразними мазками пензля. Композиційно добрі, хоча не завжди переконали (зайве вмішування овочів і драперій), але цього можна легко позбутися. Головне те, що квіти на картинах Ірини по суті речі — це вже завершені мистецтва. Викриваючи їхню форму, шукати за неіснуючим кольором — це те саме, що бути у безпосередньому змиганні з природою, а це не кінцеве для мистецтва.

Богдан Титла

ЕКСПЕРТИ БОРОТЬБИ З АЛКОГОЛІЗМОМ твердять, що найбільше успішним є випадки, коли лікуванню піддається ціла родина і тоді є кращі надії на довготривале відлікування.

ЯК УБЕРЕГТИ СЕБЕ ВІД НАПАСНИКА НА ВУЛИЦІ І ВДОМА

Л. В-а

дріт може бути урізаний, коли вломник плінує заздалегідь напад на даний дім. Добрим «сигналом» проти вломника є також будь-яка собака, не обов'язково сторожовий пес. Навколо окремих будинків в провінції добре мати загороду-тиць, де фіртка замикається, бо вломники звичайно є в поспіху. Не зле мати різні промислові системи алармів, які є в вибір для всіх і вся, і коштують від 200 дол. і вгору до 10,000 доларів. Мудро також не тримати вдома дорожочинних речей, радить Ліпмен, — а мати їх у переховних місцях, у таких, як банки та інші інституції, що пропонують надійне переховання цінностей. Є звичай у замкових людей навіть оголошувати на входних дверях до свого помешкання чи доми наліпленням написом, що «всі коштовності є поза домом у надійному місці переховування...» Зовнішнє ясне світло навколо дому також вказане. Для цього найкраще надається т.зв. «содіумвейпор» моделі. Надвірне світло слід лишати на цілу ніч. Натомість у самому будинку чи мешканні не слід мати ніякого світла вночі, бо адже

ніхто не хоче влегшувати вломникові орієнтацію, де що в помешканні стоїть. Ліпмен каже, що нехай краще згодіть перевернути з гуркоту лампу чи якусь іншу річ, яка падаючи, наробить шуму, бо це напасника може навіть налякати і спонувати до втечі.

Він не дуже дораджує сполатати у самообороні на вогнепальну зброю, бо звичайно нема досить часу її вжити. Крім того в разі постріланого вломника треба буде доводити на суді, що стріляв нападений «у оборону власного життя», а це не завжди можна легко довести як це не дивно в американському судивні. В (яке унікає «скривдити» злочинця «неконституційно»). Це саме стосується і хемічної зброї т.зв. «мейс», коли напасник, скалічений цим охоронним засобом, може похити на вас суді на грошове відшкодування, а тоді є так, як у приказі: «за моє жито та мене й біто», подібно можна сказати і про новий спосіб охорони себе від напасника за допомогою електричного струму. Крім усього цього, вломник може мати високоактивний револьвер і вжити його

значно швидше й успішніше проти своєї жертви, заки вона зможе оборонитися.

Про крадіжку авт А. Ліпмен сказав, що половина всіх крадіжок авт мала ключі, залишені водієм авт через недбалість в авті. Тож треба завжди ключі брати зі собою, а авто обов'язково замикаючи навіть якщо «виходиться» з нього «на хвилину».

Хто найчастіше стає жертвою нападу на вулиці? Відповідь: найбільш різноманітна група людей, не лише старі люди. Якщо хтось іде на закупки і одягає на себе гарну одіж з годинником і коштовними оздобами, така особа відразу є прицілом злодія чи бандита. Тому не слід приваблювати до себе ніякої уваги в такому разі. Добре також зменшити можливість втрати в разі грабунку: не мати при собі багато готівки (але мати яких 20-25 доларів все таки, щоб грабіжник на вас не загнівався) і не підходити до жовтого. Якщо все таки хтось мусить мати при собі значну готівку, то не варто тримати її в одному місці. Не треба носити зі собою щоразу кредитних карток, хіба що маєшся якраз намір на них щось конкретного купувати в той сам час. Коли наступ темрява, ліпше жести (будь-якого віку) не йти (Закінчення на стор. 4)

Докія Гуменна

СКІЛЬКИ ЗАГЛЯДИТЬ ОКО

(Онтарійські красиви)

1.

— Це ніколи не жилось нам так добре, як тепер! — не раз і не два можна почути від Антона. А його дружина Надя розвиває як коротку «формулу» так широко, що хоч не хоч, а погоджується.

Справді, погляньте навколо. В усі сторони світу — красиви далекі і близькі лісів, прерій, озер-річок... Цей хутір закутаний молодими власноручно насадженими деревами. Десь у їхній гушавині заховалася пасіка, а навколо, скільки заглядиш око, буває орґія найрізноманітніших квітів. Едем для блжлї. Цвіте усе ціле літо. Одні квіти відцвітають, а другі розцвітають.

Починається квітанням кушів. Глід, черемха, порічка, малина, бузина... За ними поспішають відцвісти яблуні й груші. Потім іде дефіляда квітів: конвалія, півонія рожа, троянда, кульбаба, гвоздика, дельфінія, рута... лілеї, лаванда, зівробій, липа... І так парад квітів не кінець аж до осені. Бджоли мають де збирати мед, це ж зади них все ось росте тут своєсильно, без втручання косарки чи якої іншої напасті. Навпаки, Антін ще й гречку сіє для бджлї, а коли вона перешвітає, персориє та в цьому ж сезоні сіє другий раз...

Цей карнавал квітів... Він же одночасно й океан думяно-щільного повітря, аромат його не піддається описові й у «контейнері» його з собою не візьмеш. Всі вітаміни відразу летять тобі просто в легень і очістують їх від усіх мікробів, вірусів та інших заразок...

Може для цього повітря варто було відмовитися від упрякованого дому в Торонто, переселитися у цей степ-прерію (найвищу точку в Онтаріо, понад позем моря яких 500 метрів) та згідно задувати про... торонто-поліцію...

А вітім, ці квітлолюбні нічого не втратили: серед океану квітів стоїть їх дім щільно миский, електрифікований до дрібниць, електрикою ogrиваний. А в домі цьому зберігаються такі скарби, яких і в деяких мультимільйонерів не побачиш.

Якби сказати найближче до істини, то це — одна суцільна бібліотека. Всі стіни у кімнатах заставлені полицями, а на полицях — безконечні ряди книжок. Приказку «Скажи мені, хто твій друг, а тобі скажу, хто ти» можна перефразувати так: «Скажи мені, що ти читав, а тобі скажу, хто ти». Так отже на найпочеснішому місці у найбільшій кімнаті, що так і зветься «бібліотека», стоїть славетна все те, що зібрав у свій галузі сам господар, Антін Васильович, бо й сам він славеті із освіти та поклонників. За цим ідуть збірки з історії, археології, літератури (української, перекладної, світової), біографії визначних людей, новинки з політики, з економіки... Енциклопедії.

В інших кімнатах — монографії про світових та українських майстрів, розкриті видання про історію цивілізації, про загинулі старовинні культури... У третьому місці — збірка модерних філософських течій... езотерики... поточні «бестселлери»... Надходять і поточні журнали (канадські, американські, італійські, югославські тощо), всі вони роками зберігаються... (Шкода викинути й нема вже куди подіти).

Окрема бібліотека — медична, — агадайте, хто Надя. Ці медичні підручники й довідники мають свою окрему кімнату. А ближче до кухні довгими рядами стоять розкриті ілюстровані видання «Лайфу», окремих томів про кулінарне мистецтво кожної країни світу. Тут можна довідатися, які страви готують полінезійці, французи чи там у Індії, у Китаї, Єгипті... А щоб не відірватися від реального ґрунту, то напохвати лежать посібники, як виготовляти вино з різноманітних ягід. А це з тієї причини, що в цій хаті без вина не снідають, не обідають, не вечеряють. Вина свого власного виробу!

Хто пив вино з кульбаби? Надя вміє робити. Взагалі, кульбаба, таке непоказне сіль злілля, тут у великій пошані. Росте вона скрізь під ногами: в городі, біля хати, на стежках... і має багато корисних властивостей. Інші культуриють цілі плантації кульбаби, вживають її як салату тощо, — а ми не знаємо як це добро... Ось почастують вас

якоюсь загадковою стравою і ви не знаєте, чи то жаб'яча ніжка, чи може які китайські черв'яки. Ні, це смаження із цівку кульбаби. Іншим разом за жабку прийдемо смажити цвіт жовтої лілеї, що ото так щедро цвіте навколо... Отакі чудеса пропонує ота світова кулінарія!

Але найпочесніший чи пак найпрактичніший довідник — «Ліки навколо нас» Кархута. Ото з неї найбільше черпається знаття про лічнічі зела — такі справді навколо нас.

Отже... Хоч не й прерія, сто миль на захід від Торонто, із лісами, озерами, річками, але й багатюща книгозбірня, де нагромаджено чимало творів людського духа! І вона весь час росте. Майже щодня пошта приносить книжки та журнали, газети. Українські, англійські, хорватські... А не проміне й місяця, як цих книголюбів тягне до обридлого Торонто, щоб пошпорити по книгарнях. Щось може є новеньке? Вже їх знають, їм відкладають новинки, вони привозять додому нові торби з друками, бібліотека росте, розпирає стіни...

По правді, то цей дім можна б назвати як музеєм образотворчого мистецтва. Бо стіни, де тільки можна (у коридорах у простінках, на сходах тощо) завішані картинами сучасних майстрів. (Глуценко, Вірета, Яблонська, Бутювич, Кричевська-Росандич, Мороз...) Одною тільки Гіндзівської (в оригіналі) я налічила щось із 30, а ще, кажуть мені, є картини у сховку. Картина «Полі», що тут висить, це в дійсності ця сама фарма, красивий із цього вікна, коли вона ще не обросла деревами. І одні ціна була не така, як тепер... Зберігаються тут і олійні картини ще з Загребу, яких більше нема ніде...

Огляд дому в онтарійських преріях був би неповний, якщо ми не згадали ще одну залу... джунґлі... Отак на поверсі Надя розвела собі діс із екзотичних рослин: фіалдендронів, бананів, пустельних кактусів, пальм... Зимою й літом тут зелений сад, широкий, суцільно скляні вікна навіюють ілюзію, що стін нема. Світла багато, красивий до річку та ліси, на прерії...

Хоча ці книголюбні-квітлолюбні-мистецтволюбні й не числяться з витратами на мистецтво та на книжки, хоч вони — меценати-фундатори Українознавчої Катедри при Оттавському університеті, — в дійсності на себе витрачають вони до тонкої межі скромно. А як це в них виходить? Бо тут плескається ось така ідея: здоров'я (не лише душеве, а

й фізичне) витворюється й підтримується не лише балзам-повітрям, не лише «зелани навколо нас», а й працею біля землі. Так, оце все, що з'являється щодня на столі, воно вирощене на грядках власними руками. Із власного городу урожай, власноручно виплесканий, заготовляється на цілий рік, у запас, не треба купувати. Краще книжку... А для запасу є аж два електричні морозильники, величезні скрині.

Але мало того. Все, що родить, вирізає, що збирає, — воно тут же й роздається щедро рукою всім, хто нагодиться. Бо тут діє ще й така філософія: «Той, хто дає, ніколи не збідніє». Десь-звідкіль несподівано приходить поповнення надщербленого бюджету — і ще й більше, ніж роздано... Це вже такий якийсь у природі закон, — переконана Надя. Виходячи з цього переконання, вона й діє. Ось приїхали які гості (а їх тут густо, одні відїжджають, інші прибувають)... Вже Надя напихає багажник у авті гостейним що саме тепер дозріло: чи то буде рев'я, чи то листки троянди, чи молода картопля... А як бачиш, що багажник бронзового авта відкритий і туди зноситься усякі речі (наприклад, віпра з учора зібраним медом), то це значить, що ми до когось ідемо. Пристрасть усе роздавати негарно, як з'явилось, доходить до того, що навіть щойно наварані у промисловому саду вишні, де треба було вилізти високо на драбину, а може й упасти з драбини разом, навіть усе це здобує з ризиком відразу роздається, вже наперед призначено... Тільки боронь, Боже, запитати — скільки ви самі заплатали!

Деякі гості, що не вилазять із міських кварталів рік-у-рік, широкі захоплені цим хутором. Природа, безпека... Навіть така дрібниця, «екзотика» для міської людини: ідучи до пасіки чи на город, господарі й хати не замикають: тільки кладуть напередок мітку на деревах... мовляв, ми вдома, шукайте нас... — Гарно! Алеж це влітку... А як зимою? Чи засніпає вас тут снігом? Чи не нудно? — Ші наївні запитання викликають усмішку в господарів. Ніколи! Та взимку тут ще краще, ніж влітку! Така краса навколо, що не надивишся! Повітря госте, бадрючисте... А сніг? Ми живемо в цивілізованій країні, якщо випадє сніг, то відразу прохадять снігоочистні машини. Нема ніякої проблеми...

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ ДОБИГАЄ ДО КІНЦЯ РІК 1982 І ТОМУ РАДИМО ВСІМ ЧЛЕНАМ УНІОЗУ ВИКОРИСТАТИ СПЕЦІАЛЬНУ НАГОДУ ПОДВОЇТИ ТЕПЕР В ГРУДНІ СВОЄ ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН У ВІЦІ ВІД 0 до 65 РОКУ ЖИТТЯ. ТА АКЦІЯ ТРИВАЄ ЛИШЕ ДО 31-го ГРУДНЯ 1982 РОКУ.

„Вечір пісні й слова” в Баффало

Баффалівський 49-й Відділ Союзу Українок назвав „Вечором пісні й слова” спонсорований ним в Баффало виступ мистецького ансамблю, що його творять прибулі в Україну. Ансамбль складається з двох осіб, але до Баффало загодили тільки три — Євеліна Белоць, Леонід Вербицький і Олексій Журба. Їхній виступ тут відбувся у неділю, 21-го листопада ц.р., в день св. Архистратига Михаїла (за старим календарним стилем), в залі української православної церкви св. Тройці.

На програму виступу склалися пісні, поезія, гуморески та веселі сценки. Переважали пісні. Тим самим виступ загалом мистецький, а не літературний.

Українська громада в Баффало не перша, до якої загодили згадані мистці з концертом. Деякі українські громади в ЗСА мали щастя гостити їх у себе раніше.

Про їхні концерти в інших містах згадували вже раніше — в українській пресі в діаспорі. Тим самим згадані мистці стають щоразу більш популярними і здобувають собі певне заслужене признание в високо оцінюваних своїх концертах зі сторони відвідувачів цих концертів. Кожний черговий рецензент концертів цих мистців напевно погоджувався з оцінкою своїх попередників, до якої прихилився і автор цього допису. Все ж таки хочеться додати до декілька власних думок.

З підбору матеріалу для концерту видно, що мистці мали в плані зробити свій концерт „дзеркалом душі народу і країни”, як писав у своїй „Оді до пісні” український поет Роман Купчинський. І їм це вдалося. Безперечно, поки що тільки частинно, бо годі одним концертом відзеркалити все багатство, всю красу української пісні, українського поетичного слова. Важливо те, що наші мистці мають в руках ключ до української пісенної (і музичної) взагалі та до української поетичної скарбниці. Мають теж і ключ до скарбниці українського тонкого гумору. Вони знають, як складати програми своїх концертів і мають, так би мовити, свій архітектурний стиль у побудові

програми.

Програму концерту, про який мова, мистці, згідно зі своїм стилем склали так перша й остання точка послужили їм за рами, різьблені українським патріотизмом. Програма почалася глибоко-патріотичним віршем сучасної української поетеси Ліни Костенко „Княжа гора”, а закінчено її поемою поста-повстання Марка Боєслава (УПА) „Галка”. Героїня поеми Галка, теж повстанка, віддала своє життя за батьківщину. Вбила себе власною рукою, щоб не потрапити в руки ворога.

Обидва поетичні твори продеклямувала Євеліна Белоць. На тлі поеми „Галка” проспівала вона ще три пісні, присвятивши їх Українській Повстанській Армії. Дві з них — „Сходять місяць” і „Зірвалася хуртовина” — це повстанські пісні. Третя, „Мальви” — це композиція Володимира Івасюка. У ці рамки була вкладена решта різномірної програми, з якої пробивалася і

тута матерія розкритими по світі дитями (пісня „Лелеки”), ісповідь Марусі Чурай (уризок поеми з тою ж назвою Ліни Костенко), і „чарпалкий кохання”, коли висловлюється словами Романа Купчинського („Мереживо кохання”, композиція з пісень Володимира Івасюка і поезій Ліни Костенко), і „плач” новітніх невідомих квітів за дратуванням в Ріміні — пісня Степана Гумініловича „Не прийде вона” тобто весна.

Для відпущення у програму вставлено кілька веселих речей: сценку із пісень Григорія Квіткі-Основа „Сватання на Гончарівці”, скетч „Прощання дівчинки” за Селепом Лавою і кілька гуморесок. З останніх назву забарвлену сатирою гумореску „Село”. В ній автор Павло Глазовий висміяв сільського бюрократу, який з погордою віднісся до селянки, що прийшла до сільради зі скаргою, що їй вкрали корову. Селянка покликлася на свого брата, який поступово піднімався щоразу вище по партійній драбині. За кожним разом, коли голова сільради дізнавався про підвищення брата селянки з „героя” ставав плазуном. Вкінці, коли довідався, що брат потрапив у ЦК партії, дав селянці свою корову.

Виконавцями програми, як уже згадано, були три особи. Ролі їх були поділені точніше, розмежовані. Вокальну частину разом із читанням поетичних творів перенесла на себе Е. Белоць. В одному й другому відношенні, тобто і як співачка, і як мистець слова, виявила вона свій непересічний талант. У неї гарний приємний голос, її інтерпретація пісень і поетичних творів без закладу. Вона співає і говорить, можна сказати, усім своїм еством. Важливим для мистця сцени є вміння створити під час виступу контакт з глядачами чи слухачами. Євеліна Белоць цю прикмету має.

Музична частина належала Леонідові Вербицькому. Він акомпанював Е. Белоць у всіх її виступах, сам — при власному акомпанюванні — проспівав свої композиції пісню „Чарпалкий віч”. З уст Євеліни Белоць публіка довідалася, що Леонід Вербицький має за собою багатство музичних творів і творить далі ще нові твори. Це свідомо по власній впадобі.

За веселу частину відповідав Олексій Журба. Звеселив він публіку кількома гуморесками, а крім того,

брав участь у сценічних картинах. Один жарт розповів Євеліна Белоць.

Всі названі мистці — це молоді ще люди, повні творчої наснаги і, головне, не позбавлені бажання до дальшої творчості. Своєю творчою шляхою вони ще не закінчили стелити ще далі перед ними. Тож нам, які користуємося їхньою працею, годиться за українським звичаєм скласти їм побажання: щасливої вам дороги, трудових вики на полі української культури.

Програмою керувала секретарка і пресова референтка 49-го Відділу СУА Неоніла Стецьків. По закінченні концерту Е. Белоць попросила на сцену голову цього Відділу Оксану Салит і Неонілу Стецьків, щоб подякувати їм за всі труди, пов'язані із влаштуванням концерту.

Від себе додаю, що тих трудів було не мало. Управі 49-го Відділу СУА слід висловити признання і за труд, і за те, що відважилася влаштувати в Баффало цього роду імпрезу. А імпреза під кожним оглядом була вдалою.

Михайло Лоза

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНН. СПЕЦІАЛЬНІ НОВОРІЧНІ ІМПРЕЗИ

П'ятниця, 31-го грудня: 9-та год. веч. — 2-га год. рано

ТРАДИЦІЙНА ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

Стрий вечірній

КОКТЕЙЛ • БУФЕТ • НАПИТКИ • ОРКЕСТРА

\$45.00 від особи — дорослі • \$20.00 від особи — студенти

Популярна оркестра з Чикаго

ВОДОГРАЙ

гратиме в п'ятницю і суботу

Субота, 1-го січня: 8-ма год. веч. — 1-ша год. рано

НОВИЙ РІК

ВЕЧІР МОЛОДИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

Щиро запрошуємо на цю небуденну імпрезу, де зможете поробити нові знайомства та навізати контакти з професіоналами.

ЗУСТРІЧ-ЗАБАВА • НАПИТКИ • ПЕРЕКУСКА

\$12.00 від особи.

Замовлення та інформації: (212) 288-8660

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ ЗІ СЕРІЇ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

Американська прем'єра композицій

Григорія Сковороди

для хору і струнного тріо

„ПАСТУШКИ МИЛІ”

з нагоди 260-річчя його уродин

Також „ВЕРТЕП” і „НОКТЮРН”

Миколи Лисенка

Неділя, 19-го грудня 1982 р., год. 4-та по пол.

Ukrainian Institute of America, Inc.

2 East 79th Street • New York, N.Y. 10021

ПОДЯКА

24-го жовтня 1982 р. Український Інститут Америки влаштував прийняття для відзначення 30-ліття моєї праці для нових іммігрантів до ЗСА. Дюх із цієї імпрези, яка вшанувала не тільки мене, але здебільше моїх співпрацівників та інших осіб, які працювали у цій ділянці, дозволила створити окремий фонд мого імені. Цей фонд допоможе влаштувати осередок культурного обміну різних національностей в приміщеннях Українського Інституту Америки.

За поміч і великий труд вложений у влаштування цієї успішної зустрічі хочу цією дорогою висловити мою щирю подяку Раді Директорів Українського Інституту Америки, а зокрема особам, яких прізвища подаю нижче:

п. Зенон Баб'юк
мгр Володимир Баранецький
п. Стефан Ганкевич
інж. Володимир Гнатковський
інж. Марія Гончаренко
п. Андрій Добрянський
інж. Володимир Назаревич
д-р Ростислав Сочинський

ЛІДІЯ САВОЙКА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність для 12-го серпня 1982 року наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ОЛЕНА ГРИНЮК з ГАНКЕВИЧ

Цією дорогою висловлюємо нашу щирю подяку Усім, що в тяжких хвиликах виявили нам свою сердечність. Усім, що взяли участь в похоронах, як і Тим, що склали співчуття телефоні чи листові.

Сердечно дякуємо за пожертви на Служби Божі, добродійні цілі та чудові квіти.

Окрема подяка нашій Мамі Ользі Сосенко за велику поміч під час недуги Покійної.

Сердечно дякуємо парохам м. Джоліет о. Григорію Петрушці за довготривалу опіку, відвідини Покійної вдома і в лікарні.

Особлива вдячність Всечеснішому о. митратові Маріанові Бутринському, парохам собору св. Володимира й Ольги за відслуження похоронних відправ та зворушливі слова біля домовини Покійної.

Наше щире спасбі Пресвященному Владиці Інокентію Лотоцькому та о. митратові Маріанові Бутринському за відправ Святій Літургії в сороковий день смерті Покійної.

Окрема подяка д-рові Л. Мурському, д-рові М. Іваничкому, д-рові С. Войтовичеві, п. П. Міцелі за несення домовини.

Дякуємо похоронному заведенню Музики за вміле переведення похорону, п. В. Чичулі за виготовлення дуже гарних вінок в так короткому часі, як раніше ресторанів „Галанс” за смачну перекуску після похорону.

На СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

по 25 дол. — мгр О. Горюховська;
по 10 дол. — А. Ганкевич, Л. І. М. Ганкевич, д-р Б. Целевич, д-р Р. І. П. Смики, д-р В. І. Н. Процики, мгр О. І. С. Казанська, Д. І. М. Слеможко, д-р П. І. Д. Пунділ;
по 5 дол. — п. Г. Бурко, С. Несторович, мгр М. Козицька.

На ЦЕРКВУ в Лорді зложили:

по 125 дол. — родина Григоровичів і Алишківців;
по 50 дол. — Ольга Сосенко, д-р Г. Г. Г. Щербанюк, О. І. А. Залц;
по 25 дол. — д-р І. С. Дачишин, д-р А. І. М. Мациорак, д-р П. І. А. Харуш, д-р В. І. С. Ястремський, д-р П. І. В. Демус, д-р Б. І. О. Тавчуки, д-р Е. І. М. Юркович;
по 20 дол. — д-р П. І. О. Мошкови;
по 10 дол. — д-р А. Целевич, д-р Я. І. К. Данилишин, д-р К. І. О. Олексюки, д-р П. І. В. Вигіні, п. М. Гром'як, д-р Л. І. О. Мурський, д-р С. І. Л. Самбірський.

Квіти післали:

п. К. Голубович, П. І. П. Садиген, д-р А. І. М. Радивилі, д-р М. І. С. Іваничків, М. Бартошко, д-р П. І. О. Мошкови.

На Філію УКУ в Чикаго:

по 100 дол. — д-р Р. І. Г. Сосенки.

ДІТИ, ВУНУКИ І ПРАВНУКИ

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ КОМІТЕТ „СПАДЩИНА” І ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ

136 Друга Авеню, Дім Українського Визвольного Фронту

П'ятниця, 17-го грудня 1982 року, о год. 7-й веч.

„ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ”

Д-р ОЛЕКСАНДЕР ДОМБРОВСЬКИЙ — доповідь: „За правильну інтерпретацію ранньо-історичного процесу Східної Європи”.

Д-р ФРАНК СИСИН — доповідь: „Сучасний стан української історичної науки на Заході”.

Д-р СОФІЯ РАБІЙ-КАРПІНСЬКА — Пояснення про мету Комітету „СПАДЩИНА”

В музичному інтермеццо беруть участь:

ЮЛІАН КИТАСТИЙ — бандурист-віртуоз і ЮРІЙ ФУРДА — піаніст

(УМІ, класа проф. Ч. К. Андрієнко)

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ в НЬО ЙОРКУ

Заходами

Українського Дослідного Інституту Гарвардського Університету

Східно-Європейського Дослідного Інституту ім. В. Липинського

у Філадельфії

відбудеться в суботу, 18-го грудня 1982 року

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

присвячена 100-річчю з дня народження

ВЯЧЕСЛАВА ЛИПІНСЬКОГО

в приміщеннях Українського Інституту Америки, 2 Е. 79-та вул., Нью Йорк, Н. Й.

ПРОГРАМА

Год. 10:00 — Відкриття ОМЕЛІАН ПРИЦАК, Гарвардський Університет

І-ша СЕСІЯ: В. Липинський — Історик

Год. 10:05 — 12:00

Предсідник — ВАСИЛЬ РУДКО, Інститут Липинського
ОМЕЛІАН ПРИЦАК — Місце Липинського в українській інтелектуальній історії;
ФРАНК СИСИН, Гарвардський Університет — Липинський, як історик епохи Хмельниччини.

II-га СЕСІЯ: В. Липинський — суспільно-політичний мислитель

Год. 1:15 — 3:00

Предсідник — ОМЕЛІАН ПРИЦАК
ВСЕВОЛОД ІСАЇВ, Торонтонський Університет — Політична соціологія
В. Липинського;
ЯРОСЛАВ ПЕЛЕНСЬКИЙ, Айова Університет — Спадщина В. Липинського: рефлексії над проблемою еліти в політичній теорії та практиці.

III-тя СЕСІЯ: Архів Липинського

3:00 — 4:30

Предсідник — ЯРОСЛАВ ПЕЛЕНСЬКИЙ
ЄВГЕН ЗИБЛІКЕВИЧ, Інститут Липинського — Одиссея архівної спадщини
В. Липинського;
ІВАН КОРОВИЦЬКИЙ, Інститут Липинського — Літературно-наукова спадщина В. Липинського в архіві Інституту Липинського у Філадельфії, Па.

4:30 — 6:00 — ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

ЗАЦІКАВЛЕНИХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Замість квітів на свічку могили нашого сердечного ДРУГА

сл. п. полк. Юрія Лопатинського

складаємо 25.00 доларів

на ФОНД БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Балтиморе, Мд. Анна і Богдан ЧАПЕЛЬСЬКІ

Для вшанування пам'яті наших Дорогих і Незабутніх

бл. п.

д-ра Всеволода Ключаса

дир. Михайла Флиса

мг-ра Теодора Качалуби

жертвуємо 75.00 доларів

на ЦЕРКВУ в Лорді, Франція

Міроslав і Вікторія КЛЮЧАСИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього, по короткій і важкій недугі відійшла у Вічність в суботу, 11-го грудня 1982 року,

в шпиталі у Лівінгстоні, Н. Дж.

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМИ І СЕСТРА

бл. п.

КАТЕРИНА ФЕСЬО

з дому СЛОБОДЯК

ПАРАСТАС у вівторок, 14-го грудня 1982 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні В. Когута при 86 Вест 14-та вул., Байон, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 15-го грудня 1982 р. з церкви Успіння Пресв. Богородиці при 32 Іст 25-та вул., Байон, Н. Дж. на український католицький цвинтар св. Духа у Гемптонбургу, Нью Йорк.

Опечалені:

ВАСИЛЬ — муж
МАРІЯКА — дочка
ВАСИЛЬ — син
ЮЛІЯ — сестра
ІВАН, МИХАЙЛО І ВАСИЛЬ — брати
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

З болем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 11-го грудня 1982 року в Нью Йорку, несподівано, відійшов у Вічність,

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ВУЙКО, КУЗЕН І БРАТАНОК

бл. п. Інженер

АНАТОЛЬ ЯРОСЕВИЧ

ПАНАХИДА буде відправлена у вівторок, 14-го грудня 1982 року, о год. 8-й веч. у похоронному заведенні П. Яреми, 129 Е. 7th Street, New York, N.Y.

ПОХОРОН — у середу, 15-го грудня 1982 р., о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення, а після СЛУЖБИ БОЖОЇ о год. 10-й в церкві Святого Покрова Божої Матері, 97th Avenue and 87th Street, Ozon Park, Queens, N.Y. на цвинтар Cypress Hills, Queens, N.Y.

В глибокому смутку:

дружина — ЯРОСЛАВА з ГЕРАСИМОВИЧ
донька — ІРЕНА

сестри:

ТАНЯ КОТИК-СТЕПАНОВИЧ з мужем ОСТАПОМ
ІРЕНА АНДЕРС

вуйка — КАТЕРИНА НИЖАНКОВСЬКА

сестрини:

ЕРІКА ЯГН

АННА-МАРІЯ АНДЕРС

кузинка — ОЛЬГА ЯРОСЕВИЧ

кузени:

ЗЕНОН НИЖАНКОВСЬКИЙ

ДМИТРО ЯРОСЕВИЧ з дружиною МАРІЄЮ і родиною

племінниці:

ІРЕНА ЧУМА з мужем ВОЛОДИМИРОМ і родиною

ОЛЬГА ГАЄЦЬКА з мужем РОМАНОМ

Родина ОМЕЛЬСЬКИХ і ближча та дальша Рідня

ВАСИЛЬ ФУЧУ

ПІСНІ

МРІЇ

Усього 13 НОВИХ ВИДАНЬ

ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

Обкладинка роботи мистця БОГДАНА ТИТЛИ

74 сторінки

Ціна: \$4.90 з пересилкою

Мешканці штату Нью-Джерсі зобов'язані 5% ставкою податку

ЗАМОВЛЯТИ:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Під патронатом
СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

ФІЛЬМ

„УКРАЇНА В ОГНІ“

Який охоплює все минуле України — від княжої доби до сьогодення, знаходиться в кінцевій фазі продукції.

Однак фільм вимагає для закінчення додаткових фондів. Просимо наше громадянство допомогти нам фінансово закінчити фільм. Фільм „Україна в Огні“ — це найбільша сніпа, яка показує в правдивому світлі живий образ України. Даймо змогу, щоб фільм був в бібліотеках, університетах, і наша молодь мала доступ до нього.

Бо до нині таких фільмів в наукових інституціях про Україну не було. Тому наше громадянство повинно мати більше виразності до цього фільму, який заступить голосост України.

Бо чужинці такого фільму нам не зробить.

На бажання меценатів, які вкладають більший даток на виконання фільму, студія може показати фільм в робочий проєкт. Імена жертв дають будуть відзначені у фільмі та у пресі.

Продюсер Кулінич, фільмовий продуцент

По жертові просимо вислати на адресу: FILM FUND FOR "UKRAJINA V OHNI", No. of Account 9965, Self Reliance (N.Y. Federal Credit Union, 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003)

На дарунок для дітей!

THE RAINBOW

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

- НЕ ВИТРАЧАЙТЕ ГРОШЕЙ НА НЕПОТРІБНІ ЗАКУПИ ДЛЯ ДІТЕЙ!
- НЕ РОБІТЬ КРИВДИ ДІТЯМ — ВНУКАМ!
- ПЕРЕДПЛАТИТЬ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода“ заохочені Українського Народного Союзу. Редагує Коллегія. Річна передплата у ЗСА — 8.00 дол., у інших країнах — різновартість цієї суми. Для членів УНС — 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 долар.

„THE RAINBOW“ — „VESELKA“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ:

ПОДВОЙТЕ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЙТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСОюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або вивільнювального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя кляси W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСОюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набутти, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Аплікації приймає Головна Канцелярія УНСОюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недомагань чи недуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядин.

Увага! З цієї нагоди можна скористати тільки до 31-го ГРУДНЯ 1982-го року

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСОюзу. Коли бажаєте одержати аплікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСОюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIANS NATIONAL ASSOCIATION

P.O. Box 17a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, штат чи провінція, поштовий код)

СВЯТО ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ В НЬО ЙОРКУ

Американським гімном, що його добре проспівала хористка „Думки“, присміє сопроно Оксана Качарай, при фортепіановому супроводі нової акомпаньторки цього ж хору Тетяни Поташко, започатковано 31-го жовтня ц.р., в залі Вашингтон Ірвінг школи, недовго, але успішно святкування незабутньої дати дня 1-го листопада.

Голова Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Нью Йорку, відділ УККА, інж. Михайло Шпонтак, привітавши святовою громадою, відкрив коротко і речево що 64-ту радісну, патріотично-державницьку річницю.

Хор „Думка“, що ми його вже довший час не мали приємності чути (чоловіки, цим разом, замість метеликів, у принагідних, вишвишаних сорочках), під темпераментним, мистецьким керівництвом свого диригента Семена Комірного, виконав бадьоро, в дуже цікавому і знаменитому опрацюванні нашого музичного велетня-державника Станіслава Людкевича, стрілецький гімн під музику Михайла Гайворонського (слова Гр. Тру-

бонь за всі часи, виконання „Думкою“ цієї речі, було тут найпереконливіше і найефектніше.

Безконкурентна, гімна — пісня К. Стеценка (слова Сп. Черкасенка), „Україно мати, кат сконав“ в супроводі — це новизна — „Бандуристів школи кобзарського мистецтва“, була ще введена „Думкою“ у першій частині програми. Кінцева точка в закінченні першої половини концерту припала тим же молодим бандуристам під орудою, цим разом, Юліана Китастого, які зі співом, виконали „Встає хмара з-за ліману“ (слова Т. Шевченка) в обробці Василя Ємця та інструментальний марш Гн. Хоткевича (хоч підписаний не зовсім схилься до переконання щодо автентичності авторства цієї музики).

Молоді бандуристи роблять постійний і помітний поступ. Тому слухачі сприймають тепер їхню гру з більшим задоволенням. Отже молодий бандурист, вч-

тель і диригент Ю. Китастий виправдує себе.

У другій частині свята ми почули — яка рідкість — чоловічий ансамбль в пісні Богдана і Лева Лепких „Видиш, брате мій“, в оригінальній та зворушливій опрацюванні К. Стеценка і його власну композицію на чоловічий хор „Ой, літа орел“ (слова Т. Шевченка) в обробці Григорія Китастого. З чуттям диригував С. Комірний. Чоловічий хор звучав добре. Бас, соліст, Ігор Зам'ятний співав першорядно. Бандуристам у пригравках це не зовсім легко було витримати прецизію і легкість темпу. Та воно з дальною працею прийде самостійно.

Відчувалось у програмі відсутність відповідної до роковин, патріотичної декламації. Та ж декламатори хіба в нас є.

Під кінець концерту продемонструвала „Думка“ величній Лисенкову кантату до безсмертного Шевченкового тексту „Буть порогі“. Над цією монументальною композицією треба буде ще дещо довше і добре попра-

цювати. Однак враження по вислуханні її було, як і завжди, глибоке. І ми віримо, що диригентів пошастить осягнути кращу мистецьку вишуканість цього нашого репрезентативного твору. Солістами були: О. Пастернак, О. Зам'ятна, З. Раковська і А. Грогуль, а солістами: Р. Літєло, П. Ганкевич, Б. Кекіш, В. Тершаковець і М. Гельбиг. Як бачимо там не було, треба таки пробувати, щоб солісти, так як усі, були дійсно солістами та співали без допомоги інших. У сольо треба вважати на чистоту інтонації. Ми бо такі віримо, що „Думка“ потрапить записана до кантату без найменшого закиду. Піаністка Т. Поташко технічно дуже добра, проте в піаніах часом дещо заголосна.

Хоча можна вважати, що ньюйоркська публіка, дописала, однак чистість її повинна була бути більшою в цей світлий, героїчний момент нашої історії. Це ж було вже і одне тільки свято.

Одностайно і піднесено відспівали на закінченні всі присутні „Ще не вмерла України“.

Покійна у смутку залишила доньку Валю Гаймур з чоловіком Кирилом вуйнів — Олену Гаймур, Юрка з дружиною Лесею, Віктора з дружиною Оксаною та Михася.

Теодор Терен-Юськів

Відбувся П'ятий З'їзд...

(Продовження зі стор. 1)

культурно-освітній референт — Микола Франціженко, СВД, референт таборів — О. Непрель, референт преси та інформації — Ю. Смик та вільні члени, Юрій Криволап, мол., СВП, та Богдан Лисий, СВУ. До Контрольної комісії були обрані д-р Ю. Криволап, СВП — голова та Віра Коновал, СВП, та Олена Багнівська, СВП — члени. Рівночасно З'їзд на рекомендацію ГР Коша розглянув та затвердив аплікації нових членів до Коши СВ ОДУМ-у в Америці: Віра Головата, СВУ, Михайло Василенко, СВУ, Олександр Непрель, СВУ, Наталка Ли-

са, СВУ, Валентина Яр, СВК, Наталка Петруша, СВУ, Павло Гайворий, СВУ, Віктор Гуца, СВУ, та Марко Сидоренко, СВУ.

Увечері в приміщенні катедри Св. Покрови відбулась спільна вечора учасників З'їзду та товариська зустріч старших виховників ОДУМ-у з членами дитройтської філії ОДУМ-у та ТОП-у. Господарем вечора був д-р Ю. Криволап. Технічною підготовкою З'їзду займалися члени філії ОДУМ-у в Дітроїті — голова Василь Карпенко та члени відділу ТОП-у — голова Микола Самокишин, СВД ОДУМ.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі осіб, що довгують за оголошення, виврянити їх кінцею найпізніше

до 20-го грудня 1982 року

ЦІННИЙ ДАРУНОК на РІЗДВО

передплата „СВОБОДИ“ для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 40.00 доларів

Замовлення, заповнюючи чек або моні ордер слати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1982 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1982 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1982 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ОГОЛОШЕННЯ

ТІЛЬКИ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ, ЩО МАЮТЬ ДЕРЖАВНЕ ШПИТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

MEDICARE

Централа Українських Кооперативів Америки спонзорює

ГРУПОВЕ ШПИТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОДАТОК до МЕДІКЕР

Ближчі інформації та аплікації у всіх місцевих

Кредитових Кооперативах, або в УКРАЇНСЬКІЙ КООПЕРАТИВНІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕНІЙ АГЕНЦІЇ

2351 W. Chicago Avenue ■ Chicago, Ill. 60622

Користайтеся з дуже приступної ціни до кінця грудня 1982 р.

Як уберегти...

(Продовження зі стор. 2)

самій, але ще з кимось, або, повертаючись увечері додому, організувати сплав так щоб хтось з рідних чи знайомих підібрав її авто. Коли людина йде додому сама, вона мусить вибрати людину вулиці і йти тим боком вулиці, який лежить назустріч руху авт, тобто йти напроці руху авт, не за рухом. Нести сумку-торбинку чи тежку-портфель слід на своєму боці, який ближче до будинків і далі від проїздної вулиці. Жінкам добре мати торбинку з ремінцем через плече і слід її тримати притулено близько до себе.

А. Ліпмен описав пересічного напасника на вулиці: це молодий хлопець або чоловік у віці 15-20 років жити до 29-ти, безробітний і він богуз; він не має наміру когось убити або скалічити, але це стається, коли він дуже злякається. Щодо раси, то Ліпмен виразно уникає цього питання, хоч статистика показує в певний бік, про який у ЗСА в пресі не радо говорять.

Ліпмен не радить оборонятися, навіть якщо напасник примушує вас йти з ним у темну алею, мовляв, піддаючись цілковито, є якась шанса вижити. Так само не дораджує він жінкам боротися силою проти гвалтівника, хіба що жінка чи дівчина знає, що вона зуміє відбитися. З цим багато поліціантів не погоджується, вважаючи, що нападений жінці і дівчині треба зі всіх сил боротися: кричати, копати напасника гострим підбором: черевика, кустики, дряпати і тому подібне.

Якщо хтось йде за вами слідом, а вулиця досить має руху, треба пришвидшити ходу, змінити напрям свого руху на протилежний, тобто дати знати потенційному напасникові, що ви помітили його намір, і йти негайно по допомогу: бігти, де багато світла — до готелю, крамниці, ресторану або покласти таксіву. Не слід йти відразу додому, щоб не показати злочинцеві, де ваша хата, хіба що вдома чекає на вас ефективна допомога.

В інших випадках слід бігти, кричати, вживати голосний свисток тощо. Торбинку, щоб її не вкрали, можна в разі konieczності вкинути у поштову скриньку.

Якщо станція, де вам треба висідати, безлюдна, а вам здається, що хтось на вас чекає, слід йти до більш рухливішої зупинки і звідти взяти чи таксіву, чи подзвонити по допомогу. І в кожному разі, радить цей знавець охорони від злочинності, треба робити всі заходи для власної самооборони, плануючи добре охоронні заходи й кроки заздалегідь і бути уважним до всього, що діється навколо.

„Злочинці люблять найбільш легку й довірливу здобич, тож слід їм утруднювати життя, а не влегшувати. Від кожної людини багато залежить самобезпека“, — каже Айра Ліпмен. І це все добрі ради, але було б краще, щоб було рясніше поліціантів по небезпечних кварталах по містах. Збільшення кількості поліціантів і увала суворіших законів проти злочинності та засобів допильнувати, щоб такі закони впроваджувалися в життя, також не зашкодили б. Вже найвищий час Америці перестати боятися, що „надмір поліції“ може перетворити Америку в „поліційну державу“... Це загально відомий мотив противників суворішого звертання з злочинцями, хоч в останніх часах помічається деяке зрушення в позитивному напрямку і в Конгресі і в Уряді.

Якщо станція, де вам треба висідати, безлюдна, а вам здається, що хтось на вас чекає, слід йти до більш рухливішої зупинки і звідти взяти чи таксіву, чи подзвонити по допомогу. І в кожному разі, радить цей знавець охорони від злочинності, треба робити всі заходи для власної самооборони, плануючи добре охоронні заходи й кроки заздалегідь і бути уважним до всього, що діється навколо.

„Злочинці люблять найбільш легку й довірливу здобич, тож слід їм утруднювати життя, а не влегшувати. Від кожної людини багато залежить самобезпека“, — каже Айра Ліпмен. І це все добрі ради, але було б краще, щоб було рясніше поліціантів по небезпечних кварталах по містах. Збільшення кількості поліціантів і увала суворіших законів проти злочинності та засобів допильнувати, щоб такі закони впроваджувалися в життя, також не зашкодили б. Вже найвищий час Америці перестати боятися, що „надмір поліції“ може перетворити Америку в „поліційну державу“... Це загально відомий мотив противників суворішого звертання з злочинцями, хоч в останніх часах помічається деяке зрушення в позитивному напрямку і в Конгресі і в Уряді.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., 0 год. від 1-3-ої по пол. в залі церкви Св. Марії у Кліфтоні, Н. Дж. при Washington St. проситесь чл. прийти і вирішити заплановані за цей рік.

— За Управу Ів. Бурний.

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Рочестер, Н. Я. Місячні і річні збори збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., 0 год. від 1-3-ої по пол. в церкві св. Йосафата з таким порядком: відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий і хворих, дискусія, перегляд праці, контроль книг, обговорення річної діяльності і вибір Управи на 1983 р., збирання чл. вкладок. Проситесь чл. прийти. По зборах перекуска. — Ст. Васильєв, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир, Ст. Приймак, Катерина Марголіч, А. Приймак, чл. Управи, Д. Марголіч, гол. К. К., Анна Васильєва і Марта Пристай, члени К. К., Д. Пристай, рек. секр.

REAL ESTATE

EAST HANOVER, N.J.

COLONIAL DIM, 7 р., 8 кмн., кухня, вітальня, їдальня, родина кімната з коминаком, 4 великі спальні, 2 1/2 ванні, виклич, підвал, газ, опіка, на гарячу воду, гараж на 2 авт., центр. опалення, басейн у землі, при чудовій вул., близ Флорам Парк. Власник переносить. Цінь понад \$160,000.

Distner, Inc.

(201) 761-5577

737 Irvington Avenue
Maplewood, N.J. 07040

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ПОМЕРЛА СВ. П. ОЛЬГА ГОЛОВКО

Стетен Айленд, Н. Я. — У неділю, 12-го грудня ц.р., після довгої недуги померла тут св. П. Ольга Головка, народжена в 1898 році.

Панахида буде відправлена у вівторок, 14-го грудня, в 7-й год. вечора, у похоронному заведенні Колоніал, 2819 Гайленд Булевард. Похорон відбудеться 15-го грудня із церкви св. Андрія в Савт Бавид Брук, Н. Дж., на православному цвинтарі св. Андрія.

Покійна у смутку залишила доньку Валю Гаймур з чоловіком Кирилом вуйнів — Олену Гаймур, Юрка з дружиною Лесею, Віктора з дружиною Оксаною та Михася.

PAIKA COMPANY

48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

По дарунки на свята — всі щити до АРКИ. БАГАТО новогі!

РІЗНЕ

РІЗДВІАНА ПЛАТІВКА

Можна набутти у всіх українських крамницях! Приймаємо поштові замовлення! Висплатите \$8.98 (чек/моні ордер) від платівки — тепп ордер (\$1.00 за пересилку). ЗАМОВЛЯЙТЕ:

YEVSHAN RECORDS

3207 Beaubien E.
Montreal, Que., Canada
H1Y 1H6

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., 0 год. від 1-3-ої по пол. в залі церкви Св. Марії у Кліфтоні, Н. Дж. при Washington St. проситесь чл. прийти і вирішити заплановані за цей рік.

— За Управу Ів. Бурний.

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Рочестер, Н. Я. Місячні і річні збори збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., 0 год. від 1-3-ої по пол. в церкві св. Йосафата з таким порядком: відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий і хворих, дискусія, перегляд праці, контроль книг, обговорення річної діяльності і вибір Управи на 1983 р., збирання чл. вкладок. Проситесь чл. прийти. По зборах перекуска. — Ст. Васильєв, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, касир, Ст. Приймак, Катерина Марголіч, А. Приймак, чл. Управи, Д. Марголіч, гол. К. К., Анна Васильєва і Марта Пристай, члени К. К., Д. Пристай, рек. секр.